

Уживання прийменника **з** та його варіантів **із, зі (зо).**

5 клас

Разом із псом Патроном.

Автор презентації: Дашенко Лариса Василівна

Словниковий диктант

ї(з, ж,)джу, (з,с)шити,
ро(с,з)писав, хо(т,д)ьба,
дори(ж,ш)ка, ка(с,з)ка,
ми(х,г)тіти, во(к,г)зал,
бе(с,з)турботний, кі(х,г)ті,
шви(т,д)кий, при(с,з)ьба.

Самостійна робота

1. Човен (у,в) очереті, плавав (у,в) озері,
ходило (у,в) кіно, тренуватися (у,в)
спортзалі, знятися (у,в) фільмі, їду (у,в)
сваляву, добре (у,в) читися, працюють
(у,в) трьох, працювати (у,в) трьох.

2. Швидко (і,ї) ди, почекайте (і,ї) його,
почекайте (і,ї) нас, я (і,ї) не знав, ціна
(і,ї) якість, війна (і,ї) мир, вишня (і,ї)
яблуна.

Шосте motto
Класна робота
Уживання прийменника *з*
та його варіантів *із, зі (зо)*.

Перевір себе

1. Човен **в** очереті, плавав **в** озері, ходимо **в** кіно, тренуватися **у** спортзалі, знятися **у** фільмі, їду **в** Сваляву, добре **в**читися, працюють **у**трьох, працювати **в**трьох.

2. Швидко **ї**ди, почекайте **і** його, почекайте **ї** нас, я **і** не знав, ціна **і** якість, війна **і** мир, вишня **і** яблуна.

Робота з підручником

303. А. Прочитайте виразно вголос словосполучення під ілюстраціями, звертаючи увагу на виділені прийменники.

гуляти **з** таксою гуляти **із** чау-чау гуляти **зі** спанієлем

Б. Вимовте друге та третє словосполучення, уживаючи замість прийменників *із* та *зі* прийменник *з*. Чи ускладнило це вимову? Чи зашкодило милозвучності?

В. Зробіть висновок про те, з якою метою замість прийменника *з* уживаємо його варіанти *із*, *зі*.

Прийменник **з**

Збіг прийменника з із деякими іншими приголосними може ускладнювати вимову.

*Наприклад, важко вимовляти **пришов з школи**.*

*Тому для досягнення милозвучності замість прийменника з можемо використовувати його варіанти **із, зі (зо)**.*

Прийменник **із**

Із уживаємо:

- 1) перед одиничними звуками [з], [с], [ц], [ж], [ч], [ш];
- 2) між приголосними

зроблено **із** золота; їде **із** села;

Із шовку виготовили вітрила; біг **із** бар'єрами; заміс **із** тіста; лист **із** Бразилії

Прийменник **зі**

ЗІ вживаємо

перед сполученням кількох приголосних, якщо першим приголосним є [з], [с], [ш], а також деякі інші (з урахуванням милозвучності)

*вийшли **зі** школи;*

*бери **зі** столу;*

*разом **зі** сходом сонця;*

***Зі** школи йдемо разом;*

*прибув **зі** Львова*

Прийменник **30**

30 вживаємо
із числівниками *два, три*

30 *дві сотні; 30 три години*

304. Прочитайте виразно вголос сполучення слів. Обґрунтуйте вживання прийменника з та його варіантів *із, зі (зо)*.

Вареники з вишнями, вареники із сиром, вареники зі сметаною, вийшли з оранжереї, зійшла з дороги, вийшли із зоопарку, дивитись із берега, дивитися з берега, пити із чашки, друг із Херсона, вітаю зі святом, боротьба зі шкідливими звичками, розмовляли зі мною, разів зо два.

305. ПОПРАЦЮЙТЕ В ПАРАХ. Розподіліть між собою колонки з назвами міст. Утворіть зі своїми словами за схемою словосполучення, вибравши з, *із* або *зі* (письмово). Перевірте одне в одного виконання.

ПРИЇХАЛИ

З

?

ІЗ

?

ЗІ

Запоріжжя

Чернівці

Одеса

Дніпро

Жмеринка

Сквира

Шепетівка

Самбір

Львів

Вінниця

Цюріх

Страсбург

Перевір себе

Приїхали із Запоріжжя,
приїхали із Чернівців, приїхали з
Одеси, приїхали з Дніпра,
приїхали із Жмеринки, приїхали
зі Сквири, приїхали із Шепетівки,
приїхали із Самбору, приїхали
зі Львову, приїхали з Вінниці,
приїхали із Цюріху, приїхали зі
Страсбургу.

Карта України

Жмеринка – місто в Вінницькій області.

Сквира – місто в Київській області.

Шепетівка – місто в Хмельницькій області.

Самбір – місто в Львівській області.

Цюріх – місто в Європі, в Швейцарії.

Страсбург – місто в Європі, у Франції.

Домашнє завдання

306. Спишіть, уставляючи на місці пропуску з, із, зі або зо.

Відео ... ютубу, чай ... лимоном, вилити ... чашки, рис ... Китаю, прибрати ... столу, вправи ... штангою, яєчня ... сиром, проспали ... дві години, салат ... огірками, сторінка ... зошита, ... її приїздом, впливає ... сказаного, витратив ... три сотні, вийшла ... метро.

Пес-сапер Патрон

Пес-сапер Патрон

Талісман чернігівських
піротехників

Фото взяті з офіційного джерела

linktr.ee/patron_dsns